

જન્મશતાબ્દી પુસ્તકમાળા

ભાવિ મહાભારત આ રીતે લડાશે

ગાયત્રી મંત્ર અમારી સાથે સાથે :

ૐ, ભૂર્ભુવઃ સ્વઃ તત્સવિતુર્વરેણ્યં ભર્ગો- ।
દેવસ્ય ધીમહિ ધિયો યો નઃ પ્રચોદયાત્ ॥

અખિલ વિશ્વ ગાયત્રી પરિવાર

<http://awgp.org>

ભાવિ મહાભારત આ રીતે લડાશે

ગાયત્રી મંત્ર અમારી સાથે સાથે :

ॐ, ભૂર્ભુવઃ સ્વઃ તત્સવિતુર્વરેણ્યં ભર્ગોદેવસ્ય ધીમહિ ધિયો યો નઃ પ્રચોદયાત્ ॥

દેવીઓ તથા ભાઈઓ !

ભાવિ મહાભારત આ રીતે લડાશે

દેવીઓ અને ભાઈઓ, સંઘર્ષ કર્યા વગર દુષ્ટ તત્વોને દૂર કરી શકાતા નથી. એમના કેટલાક અંગત સ્વાર્થનો એમને ચસકો લાગે છે અથવા પોતાની મૂર્ખાઈને તેઓ પોતાના વટનો મુદ્દો બનાવી દે છે. તેઓ એમાંથી પાછા હઠવા માગતા નથી. એમની બુદ્ધિમતા અને એમનો અહંકાર એમના ધમંડને એટલો બધો વધારી દે છે કે તેમના વિચારો એનું જ સમર્થન કરે છે. કોઈ ઘરડો માણસ કોઈક ભૂલ કરે અથવા તો ચાર ધામની યાત્રા કરી આવે અને બધા પૈસાનો ધુમાડો કરીને પાછો આવે ત્યારે જો તમે તેની ભૂલ બતાવશો તો તે માનશે નહિ અને ઉપરથી બીજા લોકોને પણ કહેશે કે હું તો મુક્તિ મેળવી આવ્યો. તમે પણ મેળવી આવો. એને તમે સમજાવો તો માનશે નહિ. કેટલાક માણસો એવા હોય છે કે તેમને જડ જેવા કહી શકાય. તેઓ પોતાની ભૂલને પ્રેસ્ટિજ પોઈન્ટ બનાવી દે છે. લગ્ન જેવા પ્રસંગોને પોતાના નાકનો પ્રશ્ન બનાવી દે છે. તેઓ કહે છે કે અમારા બાપદાદાના સમયમાં આ રીતે લગ્નો થતાં હતા. તમે જે કહો છો તે સાચું છે, તેને માનવું જોઈએ, પણ હું શું કરું ? અમારે ત્યાં તો આવું જ થાય છે.

આ જ રીતે રૂઢિવાદીઓથી માંડીને જેમનો સ્વાર્થ રહેલો હોય છે, જાગીરદારોથી માંડીને તાલુકેદારો સુધી અને પંડા-પૂજારીઓથી માંડીને બીજાં અસામાજિક તત્વો સુધી જેમની દાઢમાં હરામના પૈસાનો, હરામની કમાણીનો ચસકો લાગી ગયો છે,લાંચરુશવતનો ચસકો લાગી ગયો છે તેઓ શું સીધી રીતે માનશે ખરા ? આપણે જ્યારે સમજાવીશું ત્યારે હા હા કરશે અને કહેશે કે તમે બિલકુલ સાચું કહ્યું, ખરેખર એવું જ થવું જોઈએ. તેઓ ભ્રષ્ટાચાર વિરોધી સમિતિના પ્રમુખ બની જશે અને ધૂમ ભ્રષ્ટાચાર કરશે.

ઋષિ ચિંતનના સાંનિધ્યમાં

આવા લોકોની સંખ્યા જ વધારે છે. એમની સાથે કઈ રીતે કામ પાર પાડવું ? આપણે તેમને સમજાવીએ છીએ એના કરતાંય તેઓ બીજાને વધારે સારી રીતે સમજાવી શકે છે. એમને સમજાવવાથી કોઈ અસર થતી નથી. એવા જડ લોકો વાતોથી સમજી શકતા નથી.

અનીતિનો વિરોધ જરૂરી -

તો પછી શું કરવું ? રચનાત્મક કાર્યો કરવાથી લોકોમાં રમ કરવાની અને સેવા કરવાની વૃત્તિનો વિકાસ તો થાય છે. આ દૃષ્ટિએ તે ખૂબ સારું છે. જે કાર્યો થતાં નથી તે થવા માંડશે. જે વિકાસ નથી થયો તે થવા લાગશે, પરંતુ જેમનો અંગત સ્વાર્થ વચ્ચે આડો આવતો હોય તેમનું શું કરવું ? એના માટે બીજી કોઈ રીત નથી. એક જ રીત છે કે તેમની સામે સંઘર્ષ કરવો. તેમને ધમકાવવા જોઈએ, તેમનો સામો કરવો જોઈએ અને તેમની સામે મોરચો માંડવો જોઈએ. જ્યારે મોરચો માંડવો અનિવાર્ય બની જાય ત્યારે માણસનો વિવકે અને શૌર્ય જાગી જાય છે. જ્યારે ઋષિઓનું શિક્ષણ કામ ના લાગ્યું, રામાયણ તથા ભાગવતની કથાઓ સફળ ના થઈ ત્યારે ભગવાને ધનુષ્યબાણ સંભાળવા પડ્યાં અને અવતાર લેવો પડ્યો.

આજે એવો જ સમય આવી ગયો છે. અસામાજિક તત્વો સામે ભયંકર સંઘર્ષ કરવો પડશે. એ સહજ રીતે પાર પડવાનો નથી. એ તત્વો ઉપદેશથી માનવાનાં નથી. એવા સંત ક્યાંથી આવે, જે બધાને સીધા કરી દે ? નારદજીએ એક જ વાલિયાને સુધાર્યો હતો. બધા ડાકુઓને ક્યાં સુધારી શક્યા હતા ? બાકીના ડાકુઓને તો સંઘર્ષ કરીને જ સુધારી શકાય. સંઘર્ષ કરવા માટે માણસો માણસો વચ્ચે ટક્કર લેવાની જરૂર નથી, પરંતુ વિચારો વચ્ચે જબરદસ્ત ટક્કર થવાની છે.

હિંદુસ્તાનમાં મહાભારત થયું. મહાભારત પછી એવી પરિસ્થિતિઓ ઊભી થઈ કે જેને આજ સુધીમાં સુધારી શકાય નથી. બીજું વિશ્વયુદ્ધ થયું. યુદ્ધોમાં મનુષ્યોને મારી નાખવામાં આવે છે, લાખો માણસોની હત્યા થઈ જાય છે અને અસંખ્ય માણસો અપંગ બની જાય છે. એનાથી આખા સમાજનું વિઘટન થઈ જાય છે. કોઈ લાભ થતો નથી. આથી ભવિષ્યમાં યુદ્ધ તો થશે જ,

ઋષિ ચિંતનના સાંનિધ્યમાં

આવા લોકોની સંખ્યા જ વધારે છે. એમની સાથે કઈ રીતે કામ પાર પાડવું ? આપણે તેમને સમજાવીએ છીએ એના કરતાંય તેઓ બીજાને વધારે સારી રીતે સમજાવી શકે છે. એમને સમજાવવાથી કોઈ અસર થતી નથી. એવા જડ લોકો વાતોથી સમજી શકતા નથી.

પરંતુ તે રાઈફલો, તોપો કે એટમબોમ્બનું યુદ્ધ થશે એવું હું કહેતો નથી. કદાચ થાય પણ ખરું અને ન પણ થાય, પરંતુ સતયુગ લાવવા માટે જે મહાયુદ્ધની જરૂર છે, જે મહાભારતની જરૂર છે તે કંઈક અજબ પ્રકારનું હશે. એમાં દરેક વિવેકવાન માણસે દરેક અવિવેકી માણસ સાથે લડવું-ઝઘડવું પડશે. સમજાવવાની સાથે જે કામ કરવું પડે છે તેની શરૂઆત વિરોધના રૂપમાં થશે. જે માણસો ખોટા કામ કરે છે એમની સાથે અસહકાર અને વિરોધ પણ કરવો જોઈએ.

પહેલું ડગલું અસહકાર-

આપણી પહેલી ભૂલ એ થાય છે કે જ્યારે આપણને એવું લાગે કે આ માણસ આપણને હેરાન કરશે તથા નુકસાન કરશે ત્યારે આપણે તેની 'હા' માં 'હા' મેળવીએ છીએ. તેનો ખુલ્લો વિરોધ કરતા નથી. તેની સાથે અસહકાર કરતા નથી, પરંતુ તેના સહયોગી બની જઈએ છીએ. મનુષ્યની આ કાયરતા જ ગુંડાગીરી અને પાપોને વધારવામાં સહાયક નીવડે છે. માણસ જો છાતી કાઢીને ઊભો રહી જાય અને કહે કે હું તારા ખોટા કામમાં મદદ નહિ કરું, તો દુષ્ટોની હિંમત પચાસ ટકા ઓછી થઈ જાય છે. આપણામાં લડવાની બહાદુરી ના હોય, તો આવું કહેવાની તો હોવી જ જોઈએ. જો કોઈ વોટ માગવા માટે આવે તો એને કહો કે તમારી ચાલચલગત એવી નથી અને તમે એવા લાયક પણ નથી કે અમે તમને ધારાસભામાં મોકલીએ, અમે તમને વોટ નહિ આપીએ, તો તેની અડધી હિંમત ઓછી થઈ જશે. જો તમારામાં વિરોધ કરવાની કે લડવાની શક્તિ ના હોય, તો થોડીકવાર સુધી ચુપ પણ બેસી શકો છો અને સંઘર્ષનો સમય આવે તેની રાહ પણ જોઈ શકો છો, પરંતુ કોઈ પણ ભોગે એવાઓને સમર્થન તો ન જ આપવું જોઈએ, એમના સહાયક તો ન જ બનવું જોઈએ.

સંઘર્ષની શરૂઆત અહીંથી થાય છે. લડાઈમાં બંને બાજુના લોકો ધાયલ થાય છે.

ઋષિ ચિંતનના સાંનિધ્યમાં

આપણને પોતાને પણ વાગશે એમ માનીને લડાઈના મેદાનમાં આવવું જોઈએ. એવા માણસોએ જ સંઘર્ષના મોરચે જવું જોઈએ. જે માણસ લડાઈ લડે છે તે જખમી થાય છે. વિરોધ કરવાના કારણે કોઈ આપણી ઉપર હુકમો કરે તથા આપણને નુકસાન પહોંચાડે તો એ માટે પણ તૈયાર રહેવું જોઈએ. માણસની અંદર એવી હિંમત પેદા થવી જોઈએ. જો માણસમાં એટલી હિંમત આવી જાય અને અસહકાર કરવાનું સાહસ જાગે, ખોટાને ખોટા કહેવાનું સાહસ જાગે તો સમજવું જોઈએ કે પાપ, અનીતિ અને અનાચારની વિરુદ્ધ સંઘર્ષ કરવામાં અડધી સફળતા મેળવી લીધી.

આગળનું ચરણ વિરોધ -

હવે તેનાથી આગળ વધીને વિરોધ પણ કરવો પડશે અને તેમની આજ્ઞાઓનું ઉલ્લંઘન પણ કરવું પડશે. જો પિતા કહે કે મારે તો વીસ હજાર દહેજ લેવાનું છે, તું મારું કહેવું માન. શ્રવણે તેના પિતાનું કહેવું માન્યું હતું અને રામચંદ્રે પણ માન્યું હતું. તું મારો પુત્ર છે અને હું પિતા છું. હું તારું લગ્ન કરાવી રહ્યો છું, મારે મારું કહેવું માન. બાપનો હુકમ ન માનવાની પુત્રમાં હિંમત હોવી જ જોઈએ. તેણે પિતાને પ્રણામ કરીને કહેવું જોઈએ કે હું તમારું સન્માન કરું છું, તમને પ્રેમ કરું છું, હું તમારી સેવા કરીશ, પરંતુ તમારી ખોટી આજ્ઞાનો સ્વીકાર નહિ કરું. પિતાની ખોટી વાતનો અસ્વીકાર કરવાથી મર્યાદાનું ઉલ્લંઘન થતું નથી. પિતા કરતાં ધર્મ મોટો છે, વિવેક મોટો છે અને ન્યાય મોટો છે.

ન્યાયનિષ્ઠાના ઉદાહરણ -

પ્રહલાદ હિરણ્યકશ્યપનો પુત્ર હતો. હિરણ્યકશ્યપ કહેતો હતો કે ઈમાનદારી કે બેઈમાનીથી તું સોનું કમાઈ લાવ. રામનું નામ લેવાથી કે સમાજનું ભલું વિચારવાથી શો ફાયદો ? એવું તે કહેતો હતો. પ્રહલાદે કહ્યું કે પિતાજી, સોનાની કોઈ જરૂર નથી. આપણા દેશમાં ગરીબ અને દુખી લોકો રહે છે, તો પછી આપણે ઓછામાં કેમ ચલાવી ન શકીએ ? આપણી પાસે જે છે તે પૂરતું છે. હું મારી આખી જિંદગી ધન કમાવામાં શા માટે વેડફી નાંખું ? આપણે સારાં કામ કરવા જઈએ અને ભગવાનની આજ્ઞા પ્રમાણે વિશ્વમાં શાંતિ સ્થાપવા માટે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

ऋषि चिंतनना सांनिध्यमां

हिरण्यकश्यपे प्रह्लादने अनेक रीते त्रास आण्यो, छतां प्रह्लादे तेनुं कहेलुं मान्युं नहि.

कोई माणस वडील होय, आगेवान होय के पंचनो सभ्य होय, पण जो ते जोटुं काम करवानुं कहेतो होय तो ते मानवुं जोछये नहि. मोटे भागे आपणा कुटुंबीओ आपणने जोटी रीते धन कमावा अने जोटुं काम करवा माटे प्रोत्साहन आपे छे, परंतु तेमनी सलाहनी आपणे अवज्ञा करवी जोछये.

विभीषणनुं उदाहरण पण आवुं ज छे. रावण तेनो मोटो भाई हतो. सामान्य रीते मोटाभाईनी वात मानवी जोछये, परंतु जो मोटो भाई कोई जोटुं काम करतो होय तो नाना भाईये तेने समर्थन न ज आपवुं जोछये. रावण भराब काम करतो हतो. तेणे विभीषणने कहुं के तुं मारो भाई छे, तेथी हुं जेवुं कउं छुं तेवुं तुं पण कर. विभीषणे कहुं के हुं तमारा कुटुंबनो छुं, परंतु हुं तमारी जोटी वात मानवा माटे अने जोटा काममां सहयोग आपवा माटे तैयार नथी. विभीषणे पोताना भाईनुं कहेलुं मान्युं नहि. ते पोताना भाईओने छोडीने राम पासे जतो रहयो. आवो संघर्ष धरना सभ्यो साथे करी शकय.

भरते कैकयीनी आज्ञानुं उल्लंघन कर्युं हतुं. कैकयी कहेती हती के हुं तारी मा छुं अने तुं मारो पुत्र छे. मानुं कहेलुं पुत्रे मानवुं जोछये. तारे राजगादी पर बेसवुं जोछये अने रामने वनमां जवा देवा जोछये. भरतजोये कहुं के तमे मारी माता छे, तेथी हुं तमारा पग घोईश अने तमने प्रणाम करीश, परंतु तमारी जोटी वात कदापि नहि मानुं. मा करतां भगवान मोटा छे, आत्मा मोटो छे, न्याय मोटो छे. आपणा कुटुंबमां पण आवो संघर्ष करवो पडे तो करवो जोछये.

इति नहि, विवेक अपनावो -

आपणा समाजमां अनेक कुरिवाजो अने बुराईओ छे. घरडा लोको, स्त्रीओ अने जुनवाणी लोको गमे ते कहेता रहे छे. तेओ जूना रीतरिवाजोने वणगी रहे छे. शुं तेमनी वात मानवी जोछये ? वाण घोणा होय अटले ते समजदार होय भरो ?

ઋષિ ચિંતનના સાંનિધ્યમાં

ઘેટાંના વાળ પણ સફેદ હોય છે. ઘોળા વાળવાળા ઘણા વૃદ્ધો બેવફૂફ જોવા મળે છે. તેમને દુનિયાદારીનું જરાય જ્ઞાન હોતું નથી. તેઓ પોતાનો જ કકો ખરો કરવા માગે છે, પરંતુ તેમની ખોટી વાત માનવી જ ન જોઈએ. ખાસ કરીને લગ્ન તથા દહેજ જેવી બાબતોમાં તો તેમની અવજ્ઞા કરવી જોઈએ. ખર્ચાળ લગ્નોની વિરુદ્ધમાં જે આંદોલન શરૂ કર્યું છે તેના માટે ઘરમાં સંઘર્ષ કરવો પડશે. જેઓ પુત્રને વેચીને, દહેજ લઈને દોલત ભેગી કરવા ઇચ્છે છે તથા લગ્નમાં ખોટા ખર્ચા કરે છે તેમનો વિરોધ કરવો જ પડશે. પ્રહલાદની જેમ દરેક નવયુવાને એમની સામે લડવા માટે તૈયાર થવું જ પડશે.

ડોશીઓ કહે છે કે દહેજમાં ફલાણી વસ્તુ નથી આવી, વહુએ આમ ન કર્યું, તેમ ના કર્યું. એમને કહો કે માતાજી, હું તમારી સેવા કરીશ, પરંતુ જો તમે ખોટી સરમુખત્યારશાહી ચલાવવા ઇચ્છશો તો હું તમારી વાત નહિ માનું. તમારે નારાજ થવું હોય તો થાઓ. ન્યાય મોટો છે. તમે ઇચ્છો કે હું મારી પત્નીને ડરાવું તથા ધમકાવું એ કેવી રીતે ચાલે ? હું ન્યાયને માનીશ. હું તમારી વાત કદાપિ નહિ માનું. આવો સંઘર્ષ માતાની વિરુદ્ધ તથા પિતાની સામે કરવો જોઈએ, ભાઈ સામે પણ કરવો જોઈએ, પત્ની સામે પણ કરવો જોઈએ, શંકરાચાર્ય પોતાની માતાને છોડીને જતા રહ્યા હતા. તેમણે માતાને કહ્યું કે તું મને ઘરગૃહસ્થી વસાવવાનું કહે છે અને સમાજની સેવા કરવાની ના પાડે છે, પરંતુ હું તારી વાત નહિ માનું. તું મા છે એ ખરું, પરંતુ હું તારી ખોટી વાત શા માટે માનું ? સામાજિક કુરિવાજોને દૂર કરવા મટો સંઘર્ષની શરૂઆત પોતાના ઘરથી જ કરવી જોઈએ.

સામાજિક બાબતોમાં આજે પણ જુનવાણી લોકો ખોટી રીતે ફસાયેલા છે. હું તો કાન્યકુબ્જ છું. કાન્યકુબ્જમાં અઢાર પેટા જ્ઞાતિઓ છે અને એમાંય હું વાજપેયી છું. હું તો અમારા સમાજમાં જ લગ્ન કરીશ. હું બીજા કોઈની વાત સાંભળું નહિ અને બીજાનું અડકેલું ખાઉ નહિ. આ તે કોઈ વાત છે ? આવા બેવફૂફ અને નકામાં લોકોની વાતો માનીને આપણે કઈ રીતે ન્યાય કરી શકીએ ? આપણે એવા લોકોનો વિરોધ કરવો પડશે. જે લોકો સમાજને બગાડી રહ્યા છે, બરબાદ કરી રહ્યા છે તેમની વિરુદ્ધ ગાંધીજીની જેમ અસહકાર તથા સત્યાગ્રહ કરવો પડશે.

ऋषि चिंतनना सांनिध्यमां

असहकार अने सत्याग्रहानो विकास थया पछीथी ते घेरावो करवाना रुपमां डेरवाय जशे. पहेलां सत्याग्रहनुं स्वरूप जुहुं हुतुं. अहिंसक सत्याग्रहमां कोर माणस दरवाजामां आडो पडी जतो अने कहेतो के जो तारे आगण वधवुं होय तो मारी छाती पर थरने जवुं पडशे अने अेवा बेशरम लोको परा हता के जेओ छाती पर पग मूकीने आगण वधता हता. हवे अेवा लोकोने छूट आपी शकाय नहि. हिंसात्मक अने अहिंसात्मक सत्याग्रह वर्येनो अेक बीजो रस्तो शोधवामां आव्यो छे. तेनुं नाम छे घेराव. कोर माणसने हजर बे हजर लोको यारेय बाजुथी घेरीने बेसी जाय छे अने तेने बहार जवा देता नथी. तेओ तेने मजबूर करी दे छे. आवो घेरावो करवो जोरये. जयां जोटा काम थतां होय, लांय लेवाती होय, लेणसेण करवामां आवती होय, अन्याय थतो होय, बेरमानी थती होय त्यां लोकोने घेरावो करीने अटकाववा जोरये. आ माटे आपरो संघर्ष सेना उभी करवी पडशे. अेनी ताकातथी आवा दुष्ट लोकोने डरावी शकाशे. जे लोको मानता न होय अने जोहुं काम करता होय, समाज पर जोटो प्रभाव पाडता होय, पोतानी नानकडी छोराना लज्ज कोर प्रौढ साथे करता होय तेने त्यां मात्र सत्याग्रह नहि, परा घेराव करवो जोरये. जे वर नानी छोररी साथे लज्ज करी रहयो होय तेने घोडा पर आगण वधवा देवो जोरये नहि. बे हजर लोकोअे तेनो रस्तो रोकने उभा थर जवुं जोरये. छोररीना बापने अेक ओरडामां पूरी देवो जोरये. पछी अेनुं परिणाम भले गमे ते आवे, कदाय जेल जवुं पडे तो तैयार रहेवुं जोरये.

पशुबलि जेवा घटित कार्यने अटकाववुं जोरये. मांस भावुं न जोरये. देवता कोर माणस नथी. तेमने पशुबलि आपीने बहनाम न करवा जोरये. अे देवने आपरो बहनाम न थवा देवा जोरये. कोर देव के देवी मात्र तमारी ज नथी, मारी परा छे अने आपा हिंदु समाजनी परा छे. समाजनी अे देवीने कलंकिते न करो. तमे पूजा करो तो वांधो नथी, तमे चंदन लगावो, फूल चढावो अे बराबर छे, परंतु देवीने तमे डाकण के चुडेलना रुपमां रज्ज करो तो अेमां आपरी मातानी बेरज्जती थाय छे. अमे तमने अेवुं नहि करवा दरये. देवी कदापि लोही पी शकती नथी. जे देवी लोही पीती होय ते देवी कर रीते होर शके ?

ઋષિ ચિંતનના સાંનિધ્યમાં

તેને તો પિશાચિણી અને ચૂડેલ કહેવી જોઈએ. એવી દેવીનું ધર્મમાં સ્થાન નથી, હત્યાને કોઈ સ્થાન નથી. કતલ કરવાને અને ધર્મને કોઈ સંબંધ નથી. એ ભયંકર પાપ છે. આવું પિશાચીપણું આપણા હિંદુ સમાજમાં અનેક જગ્યાએ જોવા મળે છે. આપણે લોકોના વિવેકને જાગૃત કરવો પડશે. દુનિયામાં એવી કોઈ દેવી નથી હોતી, જે જાનવરોનું, માણસોનું, બકરાનું કે મરઘીઓનું લોહી પીવે અને માંસ ખાય.

પ્રખર આંદોલન કરો -

આ ગંદા રિવાજો વિરુદ્ધ સત્યાગ્રહ કરવો જોઈએ. ભલે એનાથી થોડુંક નુકસાન સહન કરવું પડે કે કાયદાનું ઉલ્લંઘન થતું હોય, તો પણ તે કરવું જોઈએ. ન્યાય મોટો છે, કાયદો મોટો છે. જો કાયદો એવું કહેતો હોય કે વૃદ્ધ સાથે નાની છોકરાના લગ્ન કરવામાં કાયદાનો ભંગ થતો નથી અને છોકરીનો બાપ કોઈ ઘરડા માણસ સાથે તેના લગ્ન કરી રહ્યો હોય તો આપણે કાયદાની પરવા કર્યા વગર એવા લગ્ન અટકાવવા જોઈએ.

આ રીતે લોકોમાં બળવો કરવાનો ભાવ પેદા કરવો જ જોઈએ. ધર્મના નામ અઢળક ધનનો દુરુપયોગ થઈ રહ્યો છે તેને અટકાવવા માટે આપણે સંઘર્ષ કરવો પડશે અને કહેવું પડશે કે પોતાના અંગત સ્વાર્થ માટે જેમણે મહંત કે ગાદીના નામે અપાર ધન ભેગું કર્યું છે તેનો સમાજ માટે ઉપયોગ કરવો જોઈએ. એવા મંદિરોમાં આપણે દાન ન આપવું જોઈએ. જે પૂજારીઓ કરોડોપતિ બની ગયા છે અને રાજા-મહારાજાઓની જેમ વિલાસી જીવન જીવી રહ્યા છે એવા લોકોને કહેવું પડશે કે તમે સાચા ધર્માચાર્ય નથી. અમે તમને એવા ધર્માચાર્ય રહેવા દઈએ નહિ. જો તમે ધર્માચાર્ય હો તો તમારે સંતની જેમ રહેવું જોઈએ અને તમારી પાસે જે ધનસંપત્તિ છે તેનો સમાજના કલ્યાણ માટે, પછાત લોકોને આગળ લાવવા માટે સદુપયોગ કરવો જોઈએ. જો તેઓ ના માને અને આપણી વાત સ્વીકારવા તૈયાર ના હોય તો આપણે સંઘર્ષ કરવો પડશે. કઈ કઈ રીતે સંઘર્ષ કરી શકાય તે સમય આવ્યે બતાવીશ. આપણે એક એવી લોકવાહિની તૈયાર કરવી પડશે. તેઓ સ્વયંસેવક હશે અને મરવા માટે પણ તૈયાર રહેશે. એવી લોકવાહિનીના સંરક્ષણ માટે છાવણી તથા અખાડા શરૂ કરી શકાય.

ऋषि चिंतनना सांनिध्यमां

भरेभर अेवा अभाडा शरु करवा जोधये. तेमना कार्थनुं प्रदर्शन पण थवुं जोधये. तेमणे सत्याग्रह अने घेराव करवो जोधये. तेमणे लोकोनी अंदर कुरिवाजो, अन्याय, अनीति वगेरे सामे विद्रोहनी भावना जगाडवी जोधये. जे लोको पर अत्याचार थर् रहयो होय तेमनी संभ्या ओछी होय तो तेमने मदद करवा अेक मोटी सेना तैयार करवी जोधये. सरकारी सेना जेवी नहि, पण क्रांतिकारी सेना जेवी सेना भावि महाभारत लडवा माटे उभी करवी पडशे. भ्रष्टाचारीओ बेईमानो, दूधमां बेणसेण करनारा, ओछुं तोलनारा, भराब वस्तुओ बनावनारा तथा वेचनारा लोकोनी सामे संघर्ष करवो पडशे. तेमने कहेवुं पडशे के तमारे आवुं काम न करवुं जोधये अने ते करवा पण नहि दईये.

संघर्षनी अनेक रीतो -

तमने तमारा पैसाथी गमे ते काम करवानी छूट मणी शके नहि. सिनेमावाणाओ सामे पेकेटिंग करवुं पडशे अने धरणा करवा पडशे. तेमना कैमेराने बंध कराववा पडशे. गायको के बीजा लोको जो गंदा गीतो गाता होय तो तेनी सामे पण सत्याग्रह करवो पडशे. जे साहित्यकारो अश्लील साहित्य लभीने समाजनुं पतन करे छे तेमना धर सामे भूष हडताल करवी जोधये. अेमां जो कोईने जिव भोवो पडे तो अे माटे पण तैयार रहेवुं जोधये. तेमणे जे पुस्तकोमां गंटी वातो लभी होय तेना अवतरणो टांकीने समाजमां योपानियां वहेचवा पडशे अने समाजने केटलुं नुकसान पहुँचाडी रहया छे अने तेमणे केटला लोकोनुं पतन कर्यु छे. आ रीते अेमनो भांडो झोडवा माटे तैयार रहेवुं जोधये.

गुंडातत्वो अेटला माटे वधी रहयां छे के तेओ अेवुं माने छे के अमारो सामनो करनाडुं कोई नथी अने अमे मन झावे तेम करी शकीअे छीअे. आ गुंडातत्वोने ज्यारे अेवी भबर पडशे के अमारो सामनो करवा माटे समाजमां अमुक लोको तैयार थर् गया छे अने तेओ अमने कोई पण भराब काम नहि करवा दे, अमारो सामनो करशे त्यारे तेमनो उत्साह ठंडो पडी जशे. आज्जे गुंडागीरी वधी रही छे तेनुं कारण अे छे के अेक माणसने नुकसान थतुं होय त्यारे बीजा लोको कशुं बोलता नथी.

ऋषि चिंतनना सांनिध्यमां

तेओ अेवुं कहे छे के अमे शा माटे मुसीबतमां इसाईये ? आवी मनोवृत्तिथी तो मुसीबतो वधे छे. जे लोकोये मुसीबतनो सामनो करवा कमर कसी छे अने ते माटे कंईपण करी छूटवा तैयार छे अेवा लोकोये संगठित थईने अेक लोकसेना ठीली करवी जेछये. जे लोको हिंमत हारी गया होय, पोताने अेकला अनुभवता होय, जेओ मानता होय के गुंडाओ मने हेरान करशे तेमनामां हिंमत आवी जशे. त्यारे अनीतिनो सामनो करवा माटे मात्र लोकवाहिनी ज नहि, परंतु असंभ्य लोको तैयार थई जशे अने अेक अेवी क्रांति थशे जेमां लोको लोको वर्ये तथा वर्गवर्ग वर्ये विग्रहनी जे आगण सणगी रही छे ते शांत थई जशे.

आपणे असंतोषनी आगने मनमां ज सणगती राभवानी नथी, परंतु तेने प्रगट करवानी छे. समाजमां जे असंतोषजनक परिस्थितियो छे तेमने दूर करवानी छे, तेमनी सामे लडवानुं छे. लोको ज्यारे ज्ञानयज्ञनी प्रभावित थाय अने रचनात्मक कार्यो द्वारा पोतानी मनोभूमिने अेवी बनावी ले के समाज प्रत्ये आपणुं पण कंईक कर्तव्य छे, इरज छे अने समाज माटे त्याग करवो जेछये त्यार पछी संघर्षनुं कदम लरवुं जेछये. ज्यारे लोकोनी अंदर अेवी भावनानो विकास थाय अने पोतानी अंदर समर्थतानो अनुभव करे त्यार पछी संघर्ष माटेनी विशाल योजना बनाववी जेछये.

अे योजना बनाववानो समय इजु आव्यो नथी कारण के अत्यारे आपणे ज्ञाननी वातो करी रहया छीअे, रचनात्मक कार्यकर्मो घडी रहया छीअे, परंतु जयां अेवी मनोभूमि तैयार थई गई होय त्यां अेनुं स्वरूप तो घडी काढवुं जेछये. आपणे अेक अेवी युगसेना ठीली करवी जेछये, जे अनीति तथा अनाचारनी विरुद्ध, इडिवाड अने मूढमान्यताओ विरुद्ध संघर्ष करी शके.

उपयोगी रणनीति घडो -

आ संघर्ष कई रीते करवो तेनो आधार स्थानिक परिस्थितियो पर रहेलो छे. तेना माटे अेक नीति नक्की करी शकय. जो के अेनुं स्वरूप घडी शकय नहि. कया मोरये क्यारे गोणी छोडवी या छुपाईने बेसी रहेवुं ते पीछेहठ करवी अे ते वमतना सेनापतिनुं काम छे.

ऋषि चिंतनना सांनिध्यमां

रचनात्मक कार्यक्रमो अने ज्ञानयज्ञना कार्यक्रमोनी जेम तेनी रुपरेखा बनावी शकती नथी. संघर्षना स्वरूपनो आधार ते वजतनी परिस्थितिओ उपर रहे छे. जेमां सफलता मणवानी आशा होय अे कार्यने पहलेलां हाथ धरवुं जोछये.

कार्य क्वांथी शरु करवुं अने पूरुं क्वां करवुं अे पछीनीवात छे, परंतु आपणे अेवुं मानीने चालवुं जोछये के व्यक्तिनुं निर्माण करता पहलेलां, नवो युग लावता पहलेलां आपणे दृष्ट तत्वोनो सामनो करवो ज पडशे. अे संघर्ष माटे आपणे लोकोंने पण तैयार करवा पडशे अने अेक लोकवाहिनी सेना बनाववी पडशे. अेवी छावणीओ पण बनाववी पडशे ज्वां केटलाक लोकोंने भावापीवानी अने रहेवानी व्यवस्था होय. जे लोको पोतानो ज्ञान इथेणीमां राभीने पाप तथा अनाचारनी सामे संघर्ष करे तेमना माटे अेवी व्यवस्था जरूरी छे.

ब्राह्मणनुं काम ज्ञानयज्ञनुं छे, क्षत्रियोनुं कार्य संघर्ष करवानुं छे अने वैश्य तथा सेवामां जेमने रस होय तेमना माटे रचनात्मक कार्यक्रमोनुं आयोजन छे. रचनात्मक कार्यक्रमोना त्रण अंग छे. गायत्रीना त्रण चरणोना रुपमां में युगनिर्माण योजनाने त्रण भागमां वहेची दीधी छे. पहलेलो ज्ञानयज्ञ पछी रचनात्मक कार्यक्रमो अने छेले संघर्ष. आ कार्यक्रमो पापोनो विनाश करीने ज जंपशे, अनाचारने जुववा नहि दे. समाजमां व्यापेला अविवेक, अज्ञान अने अन्यायने जडमूलमां उभाडी नांभशे, आवुं अेक अंतिम युद्ध लडाशे, जेने हुं भावि महाभारत कहुं छुं. भारत नानो नहि रहे, परंतु विश्वव्यापी भारत बनशे. तेने आपणे महाभारत पण कही शकीअे छीअे. आवुं अेक महाभारत अर्थात् अेवो अेक संघर्ष थशे, जेना कारणे कोछ पाप, कोछ कुरिवाज के कोछ अनाचार बचशे नहि. आवा संघर्ष माटे आपणे तैयारी करवी जोछये. ज्वां तेनुं नानुं मोटुं स्वरूप उभुं करी शकय त्वां विरोध आंदोलनना रुपमां तथा जोटा काम नहि करवानी प्रतिज्ञाना रुपमां ते शरु करवुं जोछये अने धीरेधीरे तेनो विकास करवो जोछये. आजनी वात समाप्त ॐ शांति ...